

Huvudmannens plan för Kommunalt aktivitetsansvar

2026

Dokumenttyp	Dokumentägare	Beslutsinstans	Giltig till
	Verksamhet	Kommunstyrelsen	
Upprättad av	Fastställd/upprättad	Reviderad av	Senast reviderad
Namn:	2021-10-26	Susanne Lidén	2026-02-03
Dokumentet gäller för Verksamheter som berörs av dokumentet			Diariumnummer KS-26/00016



NORSJÖ
kommun

Bakgrund

Enligt skollagen ska en hemkommun löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som har fullgjort sin skolplikt, men inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning (29 kap. 9 § skollagen). Förarbetena pekar på att tillägget ”under året” i 29 kap. 9 § skollagen, förtydligar kommunernas ansvar att samla information, kontakta ungdomar och erbjuda insatser, och att detta ska genomföras under hela året. Enligt samma förarbeten omfattar kommunernas aktiviteter i förhållande till målgruppen, allt från kartläggning och uppsökande verksamhet för att hitta de berörda ungdomarna, till olika insatser för att i första hand motivera ungdomar att påbörja eller återuppta en utbildning (Prop. 2013/14:191, sid. 134 och 129).

Det kommunala aktivitetsansvaret ligger på hela kommunens organisation, från medarbetare till politiker. En förutsättning för att kunna uppfylla Kommunalt aktivitetsansvar (KAA) är en god samverkan mellan olika verksamheter inom kommunen. Hemkommunen ska identifiera vilka myndigheter och andra aktörer som kan vara aktuella för samverkan. Arbetet med samverkan bör vara ett av de områden som beskrivs i en handlingsplan. I den kan man även ange mätbara mål, som till exempel vilka aktörer som identifierats för samverkan, när eller hur ofta samverkan ska ske, samt förväntade resultat som är mät- och utvärderingsbara. Hemkommunen ska också erbjuda de ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Här fyller möjlighet till studier på hemorten en viktig funktion.

Hemkommunens insatser för ungdomarna ska ske så snabbt som möjligt. Identifiering ska ske i situationer när ungdomar inte börjar, inte fullföljer sin utbildning, eller när en ungdom avslutar en utbildning utan examensbevis. Därför är det viktigt att identifiering av unga sker nära tiden då skolplikten upphör.

Kommunens arbete med att identifiera, informera och kontakta, måste bedrivas löpande under hela året. Det övergripande arbetet görs i flera steg;

- hemkommunen skaffar sig information om ungdomars sysselsättning och registrerar denna information
- hemkommunen kommer i kontakt med berörda ungdomar, exempelvis genom brev, telefonsamtal, sms, hembesök eller sociala medier
- hemkommunen erbjuder lämpliga individuella åtgärder

Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som avses i första stycket. Kommunen ska även dokumentera insatser, åtgärder och uppföljningar på lämpligt sätt.

Målgrupp

Målgruppen för KAA är ungdomar mellan 16 och 20 år som har avslutat grundskolan men saknar behörighet till nationella gymnasieprogram, som av någon anledning inte studerar vid någon gymnasieskola, som inte har en gymnasieexamen eller studiebevis eller som inte har slutförd utbildning som motsvarar gymnasieskolan med godkänt resultat.

Syfte och mål

Att få stöd och vägledning är frivilligt för ungdomar men hemkommunen har enligt lag en skyldighet att hålla sig informerad om vilka ungdomar som berörs av KAA enligt kriterierna ovan. Kommunen ska erbjuda dessa ungdomar lämpliga, individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera ungdomar att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska också dokumentera sina insatser på lämpligt sätt och föra ett register över ungdomarna. Utöver detta finns allmänna råd för hur kommunerna kan jobba med detta uppdrag.

Samverkansgrupp inom KAA

För att kunna möta ungdomars behov behövs en trepartssamverkan och ett gott samarbete mellan KAA-handläggare, arbetsmarknadshandläggare och IFO. Rektor på Lärcentrum är chef för KAA. Gemensamma träffar med samverkansgruppen sker vid höstterminens respektive vårterminens start, för en gemensam genomgång av vilka ungdomar som omfattas.

I de fall där studier är aktuellt lotsas ungdomen vidare till introduktionsprogram (IA). I de fall där studier inte är ett alternativ slussas ungdomen vidare till arbetsmarknadshandläggare för kontakter mot arbetslivet alternativt socialtjänsten (IFO) beroende på vilken instans som har de bästa förutsättningarna att kunna stötta ungdomen där den befinner sig, se figur.



Rutiner

Kommunen ska löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som är aktuella för insatser under KAA är sysselsatta. Kommunen ska, enligt skollagen (2010:800), föra ett register över de ungdomar som omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Handläggaren redovisar information om sysselsättning och åtgärder 2 ggr/år till SCB på uppdrag av Skolverket. Detta sker i augusti och i januari.

Uppgifter tas kontinuerligt fram från officiellt datasystem av KAA-handläggare och jämförs med intern dokumentation för att identifiera nya, folkbokförda ungdomar i kommunen. När kommunen kontaktas av andra skolor angående studieavbrott eller ungdom som slutför sin utbildning utan studiebevis registreras ungdomen.

En arbetsgrupp bestående av tjänstemän från utbildning, arbetsmarknad och IFO träffas regelbundet för att utbyta information. KAA-handläggare är sammankallande.

Ledningsgruppen bestående av chefer från utbildning, arbetsmarknad och IFO träffas en gång/termin för uppföljning, utvärdering och revidering av handlingsplanen. Rektor är sammankallande.

KAA-handläggares uppgifter

KAA-handläggare tar kontaktar ungdomen för bedömning av lämplig insats.

Det fortsatta arbetet sker i flera steg:

- hemkommunen skaffar sig information om ungdomars sysselsättning och registrerar informationen. KAA-handläggaren dokumenterar kontinuerligt under hela året för att på så vis ha en uppdaterad lista över aktuella ungdomar.
- hemkommunen tar kontakt med berörda ungdomar, exempelvis genom telefonsamtal, sms, mejl eller sociala medier.
- hemkommunen erbjuder kontakt med KAA-handläggare eller annan aktör i samverkansgruppen för lämpliga individuella åtgärder så som studier, praktik eller en kombination av båda.
- Om handläggaren inte får kontakt med ungdomen upprättas en orosanmälan till IFO.

KAA-handläggare följer upp alla aktuella ungdomar varje 6 månader. Om ungdomen ej påbörjat någon utbildning eller annan längre sysselsättning erbjuds stöd i form av samtal, studie- och/eller yrkesvägledning alternativt vägledning av IFO eller arbetsmarknadshandläggare. Även andra aktörer kan vara aktuella.

KAA-handläggare följer upp ungdomar som gör studieavbrott eller går ut med studiebevis efter rapport från andra skolor och kan även erbjuda studiebesök till andra utbildningsanordnare inom Skellefteå eller Lycksele kommuner.

KAA-handläggare kallar till samverkansträffar med arbetsmarknadshandläggare och IFO samt till träffar med andra verksamheter/aktörer vid behov.

Bilaga 1

Skollagen, 29 kap. Övriga bestämmelser

Kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar

9 § En hemkommun ska löpande under året hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen är sysselsatta som

1. inte har fyllt 20 år,
2. har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet vid en tidpunkt då de inte har skolplikt,
3. inte genomför utbildning i gymnasieskola eller gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning,
4. inte har en gymnasieexamen,
5. inte har ett gymnasiesärskolebevis, och
6. inte har fullföljt utbildning som motsvarar gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan med godkänt resultat.

Hemkommunen ska erbjuda de ungdomar som avses i första stycket lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta en utbildning. Kommunen ska dokumentera sina insatser på lämpligt sätt.

Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som avses i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den dokumentation och den behandling av personuppgifter som är nödvändig för att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt första-tredje styckena. *Lag (2018:749).*

[Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Bilaga 2

Skolverkets stöd och planering för arbetet med det kommunala aktivitetsansvaret

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/forbereda-elever-for-studier-och-arbetsliv/kommunernas-aktivitetsansvar--for-ungdomar#h-Dokumentationsansvar>

(2024-03-05)

Bilaga 3

Skolverkets film om vem som ansvarar för KAA

<https://www.youtube.com/watch?v=O0emSNDyTMM>

(2024-03-05)

Bilaga 4

Juridisk information

Insamlingen av kommunernas aktivitetsansvar omfattas av uppgiftslämnarplikt enligt förordningen ([SFS 2006:39](#)). Statistik regleras även av Skolverkets föreskrift ([SKOLFS 2015:28](#)).

Med stöd av föreskrifter i Förordning om vissa personuppgifter för officiell statistik ([2001:100](#)) får de insamlade uppgifterna registreras och lagras. Vid publicering kommer inga enskilda individer att kunna identifieras.

Uppgifterna som lämnas skyddas enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

Samråd har skett med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

[Lämna uppgifter-Kommunernas aktivitetsansvar \(scb.se\)](#)
(2024-03-05)